

La indústria verda, més madura

Cada dia que passa, el món produeix quatre milions de tones de residus sòlids. Es calcula que tres quartes parts d'aquests van a parar a abocadors incontrolats. La paraula de moda és evitar de produir escombraries i en cas contrari, reciclar.

La recollida organitzada d'escombraries es remunta al 1884, al París de l'alcalde Eugène-René Poubelle, que va obligar els ciutadans a depositar les deixalles en recipients. Han passat més de 100 anys i els urbanistes d'arreu del món dissenyen sistemes de recollida cada vegada més sofisticats. Els sociòlegs fan servir les estadístiques per mesurar el nivell de vida dels habitants mit-

jançant l'anàlisi de les deixalles. Els ecologistes estudien la manera de reciclar aquests excedents, orgànics o no, mentre els empresaris s'han decidit a traure'n el màxim profit possible. És una lluita contra el temps: o ens mengem la porqueria, o ens enterrarà. En aquest sentit, l'impacte negatiu dels residus industrials i urbans en el medi ambient, que ha contribuït a la creació de l'efecte

hivernacle, ha servit per a conscienciar l'opinió pública, i, de resultes, els organismes de decisió política. No és estrany, doncs, que els països de la Comunitat Europea s'hagin posat d'acord a crear una Agència Europea del Medi Ambient, que hauria de vetllar pel compliment de les normes aprovades pel Parlament europeu en la matèria.

El volum de negoci de la indústria del

Detergents i aerosols han dut l'ecologia a la vida quotidiana.

medi ambient previst per als propers quatre o cinc anys a l'estat espanyol pujarà a 1,2 bilions de pessetes. Aquesta és la quantitat aproximada que els experts consideren que s'ha d'invertir en béns d'equipament i d'enginyeria per adaptar-se a la normativa europea. Al conjunt dels països de la CE, la indústria del sector factura al voltant dels 2,5 bilions de pessetes anuals, xifra que s'haurà doblat a finals del 1993. A la República Federal d'Alemanya hi ha més de 400.000 persones empleades en tasques de defensa del medi ambient.

Als Països Catalans, ja ens hem començat a familiaritzar amb els contenidors verds per a la recollida dels envasos de vidre que després són reciclats i generen beneficis que es destinen a obres socials.

A l'estat espanyol, es van vendre el 1988 1,2 milions de tones de vidre, una xifra que el situa immediatament al darrere de la RFA, França, Gran Bretanya i Itàlia. L'aprofitament de l'envàs reciclat és del cent per cent i s'ha de tenir en compte, a més, que un quilo d'envasos de vidre usat permet d'estalviar 1,2 quilos de primera matèria i 130 quilos de fuel oil, que és la quantitat que es necessita per a la fabricació convencional.

Malgrat els avanços fets, encara estem lluny dels nivells assolits a França, Holanda, i l'esmentada Alemanya, on es recicla fins al 50 per cent del vidre usat. Però, és que, a més, en aquests països a cada barri hi ha diversos contenidors per les llaunes, les piles elèctriques —el cadmi i el mercuri són altament contaminants en contacte amb l'aigua— i els olis diversos, que són recollits una vegada a la setmana. A França s'han fet experiments amb camions d'escombraries especialment preparats per a aquesta recollida selectiva. A casa nostra, a banda del vidre, es guarden els papers de diari i poca cosa més. Només ara comença a haver-hi algunes farmàcies que et conviden a dur-hi els medicaments caducats que el laboratori s'encarregarà d'eliminar de la forma més neta possible. La majoria d'establiments han reconegut, però, a EL TEMPS, que "els medicaments que no podem tornar al laboratori els matxaquem i els llencem a les escombraries".

Segons els estudis més recents, la bossa d'escombraries d'un habitant d'una ciutat del món occidental pesa un quilo

cada dia.

El reciclatge dels residus industrials i domèstics és, sens dubte, un dels principals cavalls de batalla dels diversos moviments ecologistes a l'hora actual. Les principals fonts de residus metàl·lics a les nostres bosses d'escombraria són les llaunes, principalment, llaunes de conserva. Estan fetes de ferro blanc o alumini. L'alumini reciclat pot substituir el de primera fusió, si bé hi ha un problema, i és que el plom i l'estany de les juntes de les llaunes empobreix la qualitat d'aquesta ferralla.

La recuperació del paper és al nostre país al nivell dels altres indrets d'Europa. A l'estat, hi ha prop de 20.000 persones empleades en activitats de reciclatge, encara que la majoria treballa en l'economia submergida. El que més s'ha de tenir en compte en aquest sentit és que a més d'estalvi, es protegeix el medi ambient d'una forma prou clara: de mitjana, per a fabricar una tona de pasta de paper fan falta 14 arbres.

L'oli és també un dels elements amb més possibilitats de ser reciclats, encara que segons les estadístiques, només es recupera als països de la CE el 25 per cent de l'oli usat dels automòbils. Es calcula que els ingressos per aquest concepte representen uns 2.000 milions de pessetes, encara que a això cal afegir la disminució dels problemes de contaminació. El fet de llançar els olis usats a les clavegueres i als rius causa danys incalculables ja que formen una pel·lícula a la superfície de l'aigua que impedeix l'intercanvi de gasos, i que per tant asfixia la vida subaquàtica.

CAPITALISME ECOLÒGIC

L'ecologista britànic John Elkington, ha recollit en el llibre *Els capitalistes verds* una enquesta segons la qual el 50 per cent dels ciutadans del Regne Unit declaren haver comprat productes "perquè s'havien anunciat com a protectors del medi ambient". El 27 per cent anava fins i tot més lluny i assenyalava que estaven disposats a pagar fins un 20 per cent més per aquests productes. El fet és que, a mesura que les diverses legislacions sobre protecció del medi ambient s'endureixin, els empresaris aniran conscientiant-se dels beneficis d'adaptar-se a la llei.

Henkel Ibérica va presentar fa uns dies

Les multinacionals de l'automòbil intenten introduir al mercat els motors verds.

un nou tipus de detergent, el Persil sense fosfats que ja es va començar a comercialitzar a Àustria el 1985. Aquesta tendència a substituir els fosfats causants de l'efecte d'eutrofització —aquest produeix un enriquiment excessiu de les aigües en elements nutritius, les algues creixen espectacularment i en morir es descomponen, consumint l'oxigen i destruint per tant la vida aquàtica— no ha trigat a convertir-se en moda i ja han sorgit d'altres productes com l'Ariel Ultra, de la multinacional Procter and Gamble. Segons un estudi del Departament d'Ecologia de la Universitat de Barcelona, del 1987, el 70 per cent dels embassaments de l'estat espanyol presenten característiques eutròfiques.

Des del passat mes de gener, el 90 per cent dels aerosols que es fabriquen al nostre país no contenen clorofluorocarbonats (CFC), segons les dades facilita-

des per l'Oficina d'Informació de l'Aerosol, organisme creat per la patronal del sector. El 10 per cent restant es mantindrà fins que no es donen substituïts que en permetin la utilització en aerosols per a aplicacions mèdiques.

El sector de l'automòbil tampoc s'ha volgut quedar enrere i la companyia holandesa Daf ha presentat una nova gamma de vehicles amb motors *verds*. La seva emissió màxima d'òxids de nitrogen és de 9 g/kwh, la qual cosa representa un 50 per cent menys que el nivell màxim prescrit per l'actual normativa europea. Cal destacar en aquest àmbit les grans inversions que han emprès les multinacionals del sector amb vista a poder fabricar automòbils elèctrics de sèrie que corrin, que surtin bé de preu, i que tinguin prou autonomia per a no haver de recarregar-los cada dos o tres-cents quilòmetres. Mentrestant, a partir de l'ú de gener del 1992 tots els models de vehicles que s'introdueixen al mercat eu-

ropeu hauran de dur el seu catalitzador. A l'estat espanyol només hi ha actualment 241 gasolineres que vinguin carburant sense plom, que, a més, és més car (82 pessetes per 74 la super amb plom). Fonts de Campsa han manifestat en aquest sentit que enguany tractaran d'anivellar els preus.

L'agricultura biològica s'ha convertit també en un dels negocis de moda arreu d'Europa, a partir de la convicció que els nivells d'empobriment del sòl disminueixen considerablement quan no s'utilitzen fertilitzants industrials als conreus. Segons un estudi del gabinet d'estudis Frost and Sullivan, *Informe sobre el mercat europeu de productes naturals*, el creixement del mercat agroalimentari *biològic* haurà augmentat entre un 7 i un 8 per cent en el període 1985-1990 per un 2-3 percent del mercat agroalimentari tradicional. A la RFA, els consumidors potencials representen entre el 10 i el 15 per cent de la població,

un segment de mercat no gens menyspreable per aquesta nova agricultura.

El Pla d'Energies Renovables pel període 1989-1995, aprovat el passat mes d'octubre, fixa un increment en aquest període de les energies renovables al conjunt de l'energia primària en 800.000 TEP (Tones Equivalents de Petroli). Tinent en compte els inconvenients, per ara no resolt, que presenta l'energia nuclear, com per exemple els residus, a banda del perill ja experimentat de les catàstrofes, les energies renovables (solar, eòlica, biomassa, minihidràulica i geotèrmica) tendiran a convertir-se en les solucions futures, per poc que els governs hi destinin prou recursos. En aquest sentit, cal destacar, a tall d'exemple, l'estació d'energia eòlica que s'inaugurarà a Roses (Alt Empordà) el proper dia 5 d'abril. Els impulsors són la Diputació, la Universitat Politècnica de Girona, Enher, i la Conselleria d'Indústria de la Generalitat.

Frederic Rovira